

Beslutningsforslag nr. B 7. Fremsat den 10. oktober 1980 af Wilhjelm (VS), Steen Folke (VS), Kurt Hansen (VS), Anne Grete Holmsgård (VS), Tyroll (VS) og Waldorff (VS)

Forslag til folketingsbeslutning om indvandrernes kulturaktiviteter

Folketinget opfordrer regeringen til i samarbejde med indvandrernes organisationer at udarbejde en samlet indvandrerpolitik, der på det kulturpolitiske område følger nedenstående retningslinjer:

- 1) Der opbygges en tolketjeneste i stat, amter og kommuner, der
 - a. består af fastansatte tolke og
 - b. lægger hovedvægten på den personlige tolkning fremfor telefontolkning.
- 2) Med det formål at oprette en udvidet tolketjeneste oprettes der ny tolkekurser, hvor der lægges vægt på, at lærerstaben har sagpolitisk kendskab inden for de områder, hvor tolkene skal fungere, dvs. sundhedsforvaltning, socialforvaltning m. m.
- 3) Der gives tilskud til oprettelse og drift af indvandrerblade, som kan forbedre kommunikationen mellem indvandrerne samt mellem indvandrerne og danskere.
- 4) Der gives tilskud til radio- og TV-virksomhed for indvandrerne.
- 5) Der gives tilskud til Indvandrernes Fællesråd og de nationale foreninger.
- 6) Biblioteksvirksomheden for indvandrere udvides.
- 7) Der oprettes en særlig bevilling til indvandrernes kulturaktiviteter, herunder:
 - etablering af indvandrerhuse
 - afholdelse af arrangementer som indvandrerfestivals, udstillingsvirksomhed m. v.
 - øvrige aktiviteter som musik-, film- og teatervirksomhed.

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Selv om indvandrernes situation nødvendiggør en særlig støtte også kulturpolitisk, så er realiteten den, at denne gruppe på 1 pct. af befolkningen stort set ingen støtte får fra statens side, og blandt kommunerne er der kun ganske få, som overhovedet har afsat penge til indvandrernes kulturaktiviteter.

Det har været ført frem som et forsvar for den statslige politik over for indvandrerne, at der på mange områder findes en lovgivning, som også i princippet kommer indvandrerne til gode, såsom teaterlov, fritidslovgivningen m. fl.

Men sagen er, at indvandrernes situation gør det betydelig vanskeligere for dem end for danskerne at benytte sig af denne lovgivning. Samtidig er behovet større.

Bemærkninger til forslaget's enkelte punkter

Ad 1 og 2

Den sproglige barriere er et overordentlig stort problem for de fleste indvandrere samt for de offentligt ansatte, der i forskellige forbindelser er i kontakt med indvandrerne. Indtil nu er tolkningen blevet varetaget enten gennem statens telefontolkeservice eller gennem tolke ansat af kommuner, amter eller stat. I praksis er denne tolkeservice helt utilstrækkelig. De fleste tolke er ikke fastansatte, hvilket for det første betyder, at de offentlige institutioner ikke kan være sikre på at kunne trække på dem i det daglige arbejde, og for det andet, at det er vanskeligt at få tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft. Dette vil sige, at en lang række tolkeopgaver enten slet ikke varetages eller varetages på tilfældig vis, f. eks. gennem familiemedlemmer, der kan mere dansk end den pågældende. Dette er et problem på alle samfundslivets områder. F. eks. er det ikke muligt at behandle en patient i sundhedsvæsenet, hvis lægen ikke får præcise oplysninger om, hvilke symptomer der er. Det er heller ikke muligt at vejlede på bistandskontorerne, hvis sagsbehandleren af sprogmæssige årsager ikke kan få de oplysninger, vedkommende sagsbehandler har

brug for. I denne forbindelse bør det understreges, at forslagsstillerne betragter telefontolkning som et supplement, der kan anvendes, når det er nødvendigt med meget hurtig tolkning, eller når det drejer sig om korte og ukomplicerede opgaver. I langt de fleste tilfælde forudsætter en kvalificeret tolkning imidlertid, at der er mulighed for at sidde direkte over for de involverede parter for at kunne danne sig et præcist indtryk af, hvilke problemer en given sag drejer sig om. En overordentlig stor del af tolkeopgaverne drejer sig om personlige forhold, som det ikke er muligt at fremlægge gennem en telefon, og hvor tolkens evne til social indleven er en forudsætning for at få de relevante oplysninger frem.

Tolkning kan således i langt de fleste tilfælde udføres kvalificeret, hvis den er personlig, og hvis tolken har et sagpolitisk kendskab til det område, der skal tolkes indenfor. Derfor er det nødvendigt, at der i forbindelse med udbygningen af tolkekurserne lægges stor vægt på, at tolkene ikke kun uddannes sprogligt, men at de opnår et kendskab til de sagpolitiske områder, de skal tolke inden for. Dette betyder, at tolkekurser ikke kan opbygges med en lærerstab, der udelukkende består af lingvister, som det er tilfældet i dag på Handelshøjskolen.

Ad 3

Siden april 1977 er der ikke givet nogen støtte til indvandrernes bladvirksomhed. Dengang skar man støtten til Fremmedarbejderbladet væk, da Arbejdsgiverforeningen og LO mistede lysten til at støtte det.

Mangelen på et blad har siden været et stort problem for indvandrerne. Der er tale om en gruppe med et meget stort behov for information om danske samfundsforhold på grund af de særlige problemer, indvandrerne har. Der er også tale om en gruppe, der har behov for meningsudveksling og information på tværs af de nationale og sproglige barrierer, og som har meget få andre muligheder for at kunne henvende sig til den danske befolkning og få en dialog i gang.

Ad 4

Der er i Danmarks Radio taget initiativ til at forbedre den eksisterende – helt utilstrækkelige – radiovirksomhed for indvandrerne. Men der er kun tale om en beskedent forbedring, nemlig en udvidelse af de nuværende 55 min. om ugen til ca. 3 timer om ugen, og disse skal stadig dække 3 forskellige sproggrupper.

Et statsligt tilskud er nødvendigt, for at der hurtigt kan ske en ændring.

Sendetiden må udvides betydeligt (et rimeligt mål må være en time om dagen til hver sproggruppe – også på arabisk, som ikke er med i de eksisterende udsendelser). Der må også afsættes midler til opsøgende virksomhed, udsendelser efter »åbenmikrofon«-princippet, mere aktuel og fyldig nyhedsformidling m. m.

Og ikke mindst må der også laves TV for indvandrerne, hvad Danmarks Radio ikke har planer om.

Selv om det strider imod den normale fremgangsmåde, vil den rigtige løsning være, at staten giver tilskuddet, men at programvirksomheden ligger i DRs regie.

Ad 5

I modsætning til Sverige giver den danske stat ingen støtte til indvandrernes foreninger.

Dermed forhindres foreningerne i rådgivningsvirksomhed i større omfang, og en lang række aktiviteter, som indvandrerne kunne tænke sig, er umuliggjort.

Ad 6

Det er i dag kun ganske få kommuner, der giver støtte til indvandrernes biblioteksvirksomhed. Samlingerne er meget små og vanskelige at benytte, da der blandt andet ikke findes en samlet registrering.

Den eneste måde at afhjælpe disse forhold på, er at give et statsligt tilskud.

Ad 7

Der er for indvandrerne et endnu større behov for kulturaktiviteter, som kan samle folk, end der er for den danske befolkning. Den sædvanlige kulturpolitik, som består i at tilbyde »kultur fra oven« eller tilbyde en rammelovgivning, har ingen virkning for indvandrerne.

Der er her, som på andre kulturområder, først og fremmest brug for midler, således at indvandrerne selv kan organisere de aktiviteter, som de har behov for.